

Projektplan

1. Projektnamn

Vandringsled på Skilleby försöksgård

2. Projektidé

Genom att anlägga en vandringsled runt Skilleby försöksgård vill vi visa hur ett jordbruk kan bedrivas på ett uthålligt sätt, utan förbrukning av ändliga resurser och utan skador på den omgivande miljön. Besökarna ska kunna få grundläggande förståelse för vad ett jordbruk är samt hur odlingslandskapet har vuxit fram.

Det finns ett stort intresse för regionens många ekologiska verksamheter och för var maten kommer ifrån. Kretsloppsjordbruket som har utvecklats på forskningsgården visar på hållbara jordbrukssystem för livsmedelsproduktion och på metoder för att minimera och motverka miljöproblem. Genom att utveckla en vandringsled kan vi möta intresset för mat och miljö och inspirera till fler ekologiskt inriktade verksamheter i regionen. Upplevelser av och därmed kunskap om hur våra livsmedel produceras saknas hos många konsumenter. Information i textform finns tillgängligt för alla på nätet men utan att se och uppleva jordbruk i verkligheten blir kunskapen abstrakt. På Skilleby försöksgård har en modell för kretsloppsjordbruk utvecklats och ett historiskt material har samlats in. Detta material vill vi göra tillgängligt för fler genom att utveckla en upplevelsebaserad presentation i odlingslandskapet.

Leden ska utformas så att det ges förutsättningar för alla intresserade att vandra runt i ett levande odlingslandskap, se och känna på grödorna, möta betande kor och samtidigt få enkla och tydliga förklaringar till vad man ser och hur odlandet går till. Vi tror inte att det finns något bättre sätt att skapa intresse och förståelse för det naturliga kretsloppet, vad ekologisk odling och mat är och vad detta betyder för vår framtid.

Vandringsleden utformas för att berätta om områdets och odlingens historia. Det historiska materialet, som finns på Skilleby gård, ger kännedom om områdets kultur- och naturhistoria. Skilleby försöksgård ligger i det sörmländska odlingslandskapet genomdraget av Skillebyån. Här ges möjlighet att förstå den naturgeografiska bakgrunden och odlingslandskapets historiska framväxt under den ännu pågående landhöjningen. Ett sätt att visa odlingens utveckling från bronsålder till nutid är att gräva en grop och synliggöra markprofilen av den varviga leran, som bildades under istiden och som genom naturprocesserna överlagrats av matjord.

Vid varje skifte samt vid platser med speciella försök ska finnas anslagstavlor med tydliga och enkla beskrivningar av vad man ser som anknyter till aktuella forskningsresultat. Vid början av besöksrundan ska dessutom en broschyr finnas tillgänglig, med förklarande text och bild för varje station. Vandringsleden kan alltså vara självlärande men är också väl lämpad för guidning av en kunnig person, inte minst vid besök av grupper.

Det ska också vara möjligt att välja ett tema utifrån olika intressen, exempelvis om jordbrukets klimatpåverkan öJorden som kolsänkaö eller kulturhistorik som öOdlingen och odlingsmarkens historiaö.

3. Erfarenheter från tidigare projekt

Biodynamiska Forskningsinstitutet, tidigare Nordisk Forskningsring, har bedrivit forskning om ekologiska odlingsmetoder och miljökonsekvenser sedan 1958. Institutet var koordinator i det fleråriga Östersjöprojektet BERAS, med typgårdar i alla länder runt Östersjön. Resultaten från försöksfälten i Skilleby och från BERAS utgör ett gediget kunskapsunderlag.

Forskningsinstitutet mäter och utvecklar metoder för att minska näringsläckage via Skillebyån och samarbetar med länsstyrelsen i Stavbofjärden inom projektet *öVerktyg för en renare Östersjö*.

Verksamheten vid försöksgården är för många redan känd från artiklar i lokalpressen samt genom de fältvandringar som har gjorts de senaste åren. Till exempel genomfördes under sommaren 2009 fältvandringar med teman som öJorden och havetö, öJorden och matenö och öJorden och klimatetö. I anslutning till försöken finns skyltar som beskriver försöken och aktuella forskningsresultat. Dessa resultat är inte tillgängliga för allmänheten och kompletterande broschyrer saknas idag. Skyltarnas presentation är strikt vetenskapliga och når inte ut utan en pedagogisk genomgång och anpassning till flera grupper. Informationen i de planerade pedagogiskt utformade skyltarna vid vandringsleden skall vara utbytbara. Texter och bilder skall förnyas regelbundet. Projektet ska ge verktyg att kommunicera forskningsresultat och natur- och kulturhistoria där teori och praktisk erfarenhet är sammanvävda.

4. Vilka ska genomföra projektet

Projektet genomförs av Stiftelsen Biodynamiska Forskningsinstitutet. Projektansvarig är Artur Granstedt, agronomie doktor och institutets föreståndare.

Personer kontaktade för projektutförande och fortsatt verksamhet är:

- Moa Larsson Sundgren, miljökommunikatör och miljövetare med inriktning hållbart jordbruk, för projektledning, framtagande av text för broschyr och utformning samt utförande av guidade turer
- Peter Müller, naturgeograf och folkhögskolelärare med praktisk erfarenhet av att bedriva lantbruk, för genomförande av historiska material och utformning av historiska kartor.
- Wijnand Koker, rådgivare i ekologiskt lantbruk med gedigen lantbrukarerfarenhet samt ansvarig för vägteknisk support, löpande uppdrag för Skilleby vägsamfällighet, anlitas för konstruktion av leden och kartkonstruktion, utformning och placering.

Projektet genomförs i samarbete med Enar Gustavsson, kassör för Hölö Mörkö Hembygdsförening. Hembygdsföreningen har tidigare sammanställt kompendiet *Skilleby genom tiderna*. Denna skrift ska omarbetas av föreningen till en ny upplaga inom ramen för projektet. Nytrycket ingår i projektbudgeten. Hembygdsföreningen är måna om att detta projekts resultat sprids för att öka intresset för bygden och att informationen om lokalhistoria når nya grupper genom samarbetet.

Anlitade under projekttid är också Lars Danielsson, arkitekt med erfarenhet från utformningen av vattenmuseet vid Bodafors, för utformning av historiska kartor om jordbrukslandskapet. Andra anlitade är Lars Emmelin, medförfattare till boken *öDet förändliga landskapetö*

Köns- och åldersfördelningen är en kvinna 28 år och fem män omkring 40. I arbetstid räknat utgör kvinnans arbetsinsats mer än den sammanlagda insatsen från männen. Två av dem, som enligt projektplanen kommer att anlitas, har utländsk bakgrund.

Projektet har förankrats lokalt genom att kringliggande verksamheter och aktörer har kontaktats och inbjudits till möten. Under utformning av projektidén hölls en vandring om ett möte med representant från jordägaren, Skilleby trädgård och andra angränsande verksamheter. Samtliga är positiva till ett samarbete kring vandringsleden. Arrendatorerna för Yttereneby gård, med verksamhet inom lantbruk och miljölösningar, väntas även i fortsättningen vara en samarbetspartner (dagsläget är det inte avgjort vem som kommer att driva verksamheten i fortsättningen). För projektet kommer dessa att ingå i en styrgrupp och sammanträda vid beslut gällande genomförandet av vandringsleden. De är intresserade och vill utveckla samarbete så att deras verksamheter kan inkluderas i turen.

Projektet gynnar besöksnäringen och är förankrat med kontakter inom turismsektorn och kommer att lanseras bland annat via *Gröna Kusten*.

Tack vare att forskningsinstitutet är väl etablerat i området och har goda kontakter internationellt finns goda förutsättningar för samarbete med andra aktörer under projektets gång och för fortsatt verksamhet.

5. Syfte och målgrupp

Det sökta projektstödet har som syfte att:

- Utveckla en modell för hur forskningsresultat och lokalhistoria kan spridas till fler grupper i samhället
- Tillvarata och förmedla den kunskap som finns samlad på forskningsinstitutet
- Etablera utökad samverkan med angränsade verksamheter

Målgruppen är alla som är intresserade av miljö och livsmedel, från unga till äldre. Den historiska kopplingen av materialet når även grupper med intresse av agrarhistoria och lokal kultur- och naturgeografi. För att lösa vår tids avgörande miljöfrågor krävs en ökad medvetenhet om människans miljöpåverkan och engagemang för hur maten produceras. Detta kräver kunskaper hos samtliga led i livsmedelskedjan, inte minst hos konsumenterna vars efterfrågan på kretsloppsbasead, ekologiskt producerad mat ytterst är vad som avgör en omställning inom livsmedelsområdet. På Skilleby försöksgård bedrivs forskning om mat och miljö. Anknypningen till forskningsgården ger goda förutsättningar att förmedla sådan kunskap. Projektet syftar till att människor ges möjlighet att lära sig de ekologiska grundvillkoren som gäller för odling och vår livsmiljö. Detta kan leda till att fler gör klokare miljöval och övergår till en mer hållbar livsstil.

De guidade turerna anpassas så att både äldre och yngre grupper tilltalas. Exempelvis kommer skolor i regionen att erbjudas guidade visningar. Vandringsleden och demonstrationsgården ska bli en viktig del i regionens turistutbud för besökare från stockholmsregionen, andra regioner nationellt och från andra länder.

De guidade turerna anpassas efter tre olika grupper:

Skolklasser

Konsumenter och turister

Politieker, myndigheter, organisationer, universitet och verksamheter

Turerna anpassas efter olika tre olika teman:

Jordbruket och miljöpåverkan

Jordbruket och livsmedelförsörjning

Jordbruket i lokalsamhället, historiskt landskap, kulturarv och nutid.

Guidematerialet ska även finnas på engelska vilket ger förutsättning att nå grupper som inte behärskar det svenska språket. Den guidade turen kan också ges på spanska.

Vandringsleden skall vara tillgänglig för allmänheten och blir delvis handikapsanpassad så att skyltar och sevärdheter, där förutsättning finns för anpassning, blir tillgängliga för rullstolsburna personer.

6. Geografiskt verksamhetsområde

Platsen är Skilleby gård i Järna.

7. Projektets mål

Målsättningen med projektet är att visa på framtida miljölösningar och att skapa ett nytt nätverk för samverkan mellan stad och land genom att:

- Förmedla kunskaper och insikter om natur och om hur dagens odlingslandskap formats, dess omistliga värden och förståelse hur våra naturresurser kan förvaltas och brukas på ett uthålligt sätt för kommande generationer.
- Tillvarata och förmedla de kunskaper och den unika kompetens som finns på forskningsinstitutet i Skilleby till nya grupper.
- Inspirera till en medveten och hållbar livsmedelskonsumtion och en miljömässigt anpassad livsstil.

Mätbara mål är att nå tre målgrupper genom att presentera vandringsleden och erbjuda visningen gratis under projektåret. Antalet besökare före projektstart omkring 60 personer uppskattningsvis från de fyra fältvandringar som hölls år 2009. Efter projekttid är målsättningen att 300-500 personer aktivt tar del av de guidade turerna. Omkring 50 besökare väntas söka upp vandringsleden självmant genom turistinformation när de besöker området. Av besökarna som beställer guidade turer beräknas omkring 60-100 vara utländska eller långväga turister som antas övernatta i området och på så sätt även ge intäkter för närliggande turistaktiviteter. Resterande grupper väntas vara boende i regionen och endast besöka Skilleby över dagen.

Broschyrer kommer att tryckas i 4 olika upplagor anpassat efter de tre grupperna med en engelsk version. Beräknat antal tryckta broschyrer är 550.

Kompetensen hos medarbetare stärks genom utbildningstillfällen för att genomföra guidade turer och lansera de guidade turerna. Konceptet utvecklas för att på ett pedagogiskt intresseväckande sätt muntligt och skriftligt förmedla kunskap om möjligheter inom jordbruket till intresserade.

Att verksamheten ska fortsätta utvecklas och kunna bära en deltidsanställd personal efter projekttidens slut. Under projektåret prövas den nya verksamheten och skolgrupper och studentgrupper erbjuds guidade turer. Turen lanseras också via turistoperatörer, annonseras i lokaltidningen och sprids via kontaktnätverk. Marknadsföring utvecklas också under året. Målsättningen är att skapa ett kundunderlag som bär verksamheten efter projekttid genom att utveckla guideverksamheten i samarbete med andra verksamheter.

För att nå ovan angivna målsättningar utvecklas och prövas pedagogiska upplägg för guidad tur, skriftligt och bildligt material, broschyr och skyltar i samband med en fysisk besöksled. Samarbetet med kringliggande verksamheter och hembygdsföreningen stärks genom möten och delaktighet i utvecklandet av konceptet.

Projektet väntas bidra till mål 1 och 2 enligt landsbygdsprogrammet. Livskvaliteten förväntas öka när kännedomen om området ökar och gemenskapen till bygden stärkas. Unga i regionen lär känna närområdet bättre och kan inspireras att stanna kvar och starta jordbruksrelaterade företag efter studier. Utvecklingen av landsbygdens ekonomi stärks, både lokalt, nationellt och internationellt, genom att forskningsgården modell av hållbart lokalt baserat kretsloppsjordbruk är ett exempel på jordbruk som dels förbättrar miljön på landsbygden, ger miljötjänster samtidigt som livsmedel produceras och därmed kan inspirera till en hållbarare livsstil och mindre klimatpåverkan.

Projektet väntas bidra till samtliga tre målområden för Södertälje Landsbygd perioden 2009-2013. Främst b, men också a och c.

b. Att skapa en mötesplats på landsbygden och ge förutsättningar för lärande möten mellan stad och land är själva syftet med vandringsleden. Utvecklingen av presentationsmetod av forskningsresultat och lokal historik når, genom att utveckla nya metoder för att presentera och berätta dessa, nya grupper som turister, företagare och skolor. Det väcker intresse för och sprider kunskap om utvecklingsmöjligheter som finns lokalt för en hållbar utveckling. Frågor från besökare och samarbete med närliggande verksamheter innebär att de pedagogiska metoderna prövas och utvecklas under projekttid.

a. och c. Försök och studier vid forskningsgården har visat på att miljöbelastningen, med fokus på övergödningen i Östersjön och klimatpåverkan, från jordbruket kan minskas radikalt samtidigt som lokalsamhället och lokalekonomin stärks. Ett tydligt exempel på en demonstrationsanläggning för möjligheter att möta miljöproblem för framtiden som väntas bidra till fler, och större spridning av, miljöinitiativ.

Vandringsleden på Skilleby är planerat att bli ett pilotprojekt för att sprida information om jordbruket, platsen och miljön som efter projekttid planeras bygga vidare i samarbete med andra verksamheter i området för att dessa ska inkluderas i den guidade turens sträckning. Det innebär ökade möjligheter för att bredda företagandet i området och stärker LEADER-områdets miljöprofilering. De guidade turerna lockar fler besökare till området vilket spiller över på exempelvis restaurang- och butiksverksamheter.

8. Genomförande- och tidsplan

Projekttiden är ett år och omfattar två delprojekt.

Första delprojektet:

Projektering och att ta fram kunskapsmaterialmaterial för vandringsleden och ge vidareutbildning.

Historisk förstudie och utformning av text och kartor

Kartserien börjar med en illustration av landhöjningen i området. Sedan skapas illustrerade kartor av odlingslandskapet med i samverkan med inom området sakkunniga och med hjälp av kartor från 1694 och 1846 som förlagor. Dessa utförs i samma skala och projektion som den dagsaktuella markanvändningskartan. I texten beskrivs Skillebys historia kortfattat och utvecklingens konsekvenser för miljön och vattenavrinningen från jordbruket till Östersjön belyses. Jordbrukets historiska utveckling och nuvarande brukningsmetoder sätts i samband med miljöproblem, främst övergödningen av Östersjön. Materialet anpassas till nya forskningsresultat och utformas på ett pedagogiskt sätt.

Lars Danielsson konstnärlig rekonstruktion för tre bilder, två historisk och en nutida.

Möte med Lars Emmelin, en av författarna till boken det Föränderliga odlingslandskapet.

Framtagning av en landhöjningskarta över området

Källforskning kring de två historiska underlagskartorna

Uttolkning av de omfattande kartförklaringarna till de historiska kartorna

Överföring av de historiska kartorna till samma skala som den aktuella gårdskartan

Konstnärlig bearbetning av kartorna

Möte med hembygdsföreningens arbetsgrupp och Enar Gustavsson för utveckling av innehåll och prestation av historiskt material

Författande av berättande texter

Omslag och Layout

Tryckning som häftad broschyr i A4 format

Redigering av kompendiet Skilleby genom tiderna av Enar Gustavsson

Bearbetning av ny utformning av en arbetsgrupp vid hembygdsföreningen

Samråd med arbetsgruppen vid forskningsinstitutet och utformningen av vandringsleden

Tryckning av kompendiet.

Genomförande

Utarbetande av ledens dragning, alternativ dragning, här finns redan förslag på ledens dragning och utförande men uppdraget kommer att ses över enligt offert.

Möte med projektgrupp (markägare och andra aktörer, angränsande verksamheter) förankrat beslut om vandringsledens stäckning.

Konstruktion av två stättor för passage till naturstig i hagmark (denna sträcka är inte handikappsanpassad då ingreppet i hagen skulle bli för stort) se bifogad karta samt ritningar.

Konstruktion och utplacering av skyltar

Guidad tur

Anpassning av presentation beroende på grupp

De tre grupper består av: skolklasser 1 grupp, konsumenter och turister 1 grupp, politiker, myndigheter, organisationer, universitet, företagare och verksamheter 1 grupp. Presentationerna anpassas efter de tre valda olika inriktningarna, jordbruket och miljön, jordbruket och livsmedelsförsörjningen samt jordbruket i lokalsamhället, historiskt landskap, kulturarv och nutid.

Marknadsföring

Samordning med andra verksamheter och aktiviteter i området, turistnätverk

Praktisk planering

Utförande av guidade turer

Turen utvecklas under säsongen och marknadsanpassas

Andra delprojektet:

Bygge av vandringsled och bro enligt förslag. Bygge av viss sträckning anpassas utifrån samhällsbyggnadskontorets medgivande i grad av tillgänglighet.

I dagsläget finns en bro över Skillebyån men denna är i dåligt skick, är inte handikappanpassad och ligger under ånivån under vårens vattenflöde.

Projektplan

Start 2010-01-01

Avslut 2010-12-31

Jan Projektering, utveckling och förankring av projektet

Feb-mars Planeringsmöten
Agrarhistoriska förstudier
Texter författas till besöksguiden, skyltar utformas

Mars-maj Utformning av historiska kartor
Tillverkning och utplacering av skyltar
Utbildning i guide- kompetens och marknadsföring
Broschyr (marknadsföring) tas fram
Marknadsföring och introduktion för skolgrupper

Juni-sep Guidade visningar genom försöksgården

Okt Anläggning av handikappanpassad väg genom försöksgården
Lägesrapport samt ansökan om del av utbetalning

Nov Slutrapport och slutredovisning

Dec Summering av verksamheten med närliggande aktörer samt genomgång av utvecklingsmöjligheter möjlig omfattning på fortsatt verksamhet och utvärdering av arbetet och genomgång av kundunderlag. Plan för fortsatt verksamhet. Ansökan om slututbetalning samt korrigeringar i redovisningen.

9. Plan för spridande av resultatet

Projektets resultat sprids lokalt genom möjlighet till utökat samarbete och tack vare att fler besöker området. Idéer och inspiration kan också spridas till andra regioner, nationellt och globalt genom att verksamheten blir ett naturligt tillskott till Södertälje landsbygds övriga attraktioner och turistutbud.

- Resultatet väntas nå fler än direkta besökare genom artiklar, utdelade broschyrer i andra sammanhang samt genom att exemplet leder till nya initiativ på andra platser
- Annonsering i lokaltidningen och via *Gröna Kusten*
- Vandringsleden kommer också att annonseras via *Hembygdsföreningen*
- BERAS projektet innebär grund för kontaktnät, inom kommun och med internationella partners där information om guidad tur sprids
- Informationen som produceras under projekttiden samt vandringsleden innebär att intresserade kan ta del av resultatet även efter projektid. De guidade turerna blir en löpande del av verksamheten och informationen på plakaten aktualiseras och anpassas efter nya resultat inom forskningen
- Vandringsleden blir en modell på hur forskningsresultat kan spridas till flera grupper och kan användas i andra forskningssammanhang
- Konsumeter och andra intresserade kan följa exempel på hur mat kan produceras utan att tära på miljön, utan istället ge miljöjänster

Vidareutbildningen av anställd under projektid, för guidning och i marknadsföring, kommer även andra verksamheter inom jordbruk och verksamheter med ekologisk profil till del när de guidade turerna utökas i den fortsatta verksamheten.

Beröra av projektet blir närliggande verksamheter, av möjligheter att utveckla verksamheten och besökare, främst skolgrupper och konsumenter. Valda skolor i hela kommunen, både i stad och på landbygden, kommer att besökas för att introducera konceptet med möjlighet till guidad tur. Studerande är en utav huvudgrupperna som verksamheten riktas mot vilket innebär att nästa generation i Södertälje kommun ges en möjlighet att få en känsla för bygden och för en hållbar livsmedelsproduktion.

10. Övergång till ordinarie verksamhet

Projektåret är menat att utveckla en ny verksamhet med koppling till forskningsgården som möjliggör för fler, och nya grupper, att ta del av forskningsresultat och ett jordbruk som både ger mat och miljöjänster. Därutöver bygger projektet upp en kompetensgrund hos nya medarbetare och samarbetspartners vilket ger goda förutsättningar för fortsatt verksamhet efter projekttiden. Under projekttiden prövas konceptet med en vandringsled, den utökade verksamheten, och samarbetet med andra aktörer med angränsande verksamheter byggs upp.

Projektet innebär en förbättring och förstärkning på flera plan - både rent fysiskt, marknadsföringsmässigt och kompetensmässigt. Efter projekttiden är avsikten att det nätverk, som stödjer projektidén, skall ha stärkts och ha kraft att underhålla anläggningar och kompetens och även vidareutveckla den i nya samarbetskonstellationer - t.ex. samarbete med kommunens skolor och med universitet och högskolor. Under projektid marknadsanpassas de guidade turerna delvis. Vissa turer, för skolklasser exempelvis, ges även i fortsättningen gratis

för att uppfylla forskningens tredje uppgift att sprida forskningsresultat till allmänheten. Detta möjliggörs dels genom stöd från allmännyttiga resurser som tillförs Biodynamiska Forskningsinstitutet och gör att resursen långsiktigt kan vara väl underhållen och ändå gratis tillgänglig.

Guidade turer kan i framtiden finansieras på olika sätt beroende på målgrupp och beroende på särskilda omständigheter. T.ex. kan besök på Skilleby kombineras med besök på andra lantbruk i området för att fördjupa förståelsen för miljöarbetet i en lantbrukares vardag. Målsättningen är att vandringsleden skall vara brett tillgänglig och att den skall nyttjas till att ge en bred allmänhet fördjupad kunskap. Leden kommer att vara öppen för allmänheten och informationen ska gå att ta till sig utan guidad tur.

Det saknas idag samordning mellan verksamheter i området med ekologisk inriktning för att ta emot besökare. De guidade turerna på forskningsgården blir en del av forskningsinstitutets verksamhet vilket ger kontinuitet och därmed en god grund för utvecklad guideverksamhet i området.

Djurens betydelse för odlingslandskapet visas dels för att ge en historisk förståelse för jordbruket och dels som del av kretsloppsjordbruket. Äldre grödor odlas också i försöksodling på forskningsgården. Gamla sorter och raser är en viktig del av kulturhistorian och här ser vi möjligheter till utveckla vandringsleden i framtiden.

11. Kostnadsbudget

Kostnader	Beskrivning	Beräknat belopp, kr
Löner	Projektledning 12 mån 25 %, á 28 000/mån + soc. avg.	110 880
	Pedagogiskt upplägg av tur 1 mån 25 % Guidade visningar och marknadsföring, 3 mån 25 % á 25 000/mån + soc. avg.	33 000
	Broschyr och besöksguide framtagning 1 mån 100 % á 25 000	33 000
	Förstudier och historiska kartor á lön 28 000, 1 mån 50 % = 18 480 1 mån 100 % = 36 960	55 440
	Kvalitetssäkring kretsloppsjordbruk, för material och guidade turer, forskningsledare ca 160 h x 288,75 kr/h inkl lönebikostnader	46 200
Investeringar	Material inklusive lön 2 stättor =10 000 samt bro= 30 000 Konstnärligt och pedagogisk utformn, tillverkn och utplacering av skyltar 100 % 1 mån á 28 000 = 36 960 Material skyltar = 5 000	81 960*
	Ökad tillgänglighet och konstruktion vandringsled.	159 460**
Övrigt	Utbildning för guide = 4 800, 2 dagar tullgarns slott, och marknadsföring = 13 900, 3 dagar framfot***, 1 pers	18 700
	Trycksaker, broschyrer för vandringsleden = 20 000 Finansiering av ny upplaga Skilleby genom tiderna 80 ex á 150kr/styck =12 000	32 000 (570 640)
	Telefon och kontorsmaterial	5 000
Indirekta kostnader	Lokal och kontorsomkostnader	25668****

Summa faktiska kostnader totalt

601 308

*Material och arbete för bro

Vi har fått ett förslag på en estetiskt utformad handikappsvänlig bro med räcke på 30 000 och två stättor i ek 10 000. Summorna för såväl stätta som bro inkluderar arbetstid för konstruktion.

**Material och arbete för vandringsleden

För handikappsanpassad sträcka: 15cm grus och 5cm stenmjöl, 2m vägbredd 12000kr/100m. Geoduk 10 kr mer M2 3000kr/100m arbete inklusive sociala avgifter 2000kr, 3 000+ 12000+ 2000= 17000kr/100m + moms. Vandringsledens sträckning är på totalt 1758 m, därutav är 820m befintlig väg. $1758 - 820 = 938\text{m}$. $17\ 000 \times 9,38 = 159460$.

*** Vid Tullgarns slott ges en kurs för guidade visningar på kulturmark med fokus att väcka, och att behålla, intresset hos besökare. Framfots kurs Marknadsföring i praktiken, ger utbildning skräddarsydd för den egna verksamhetens målsättning. Det är en intensivkurs som lär ut marknadsstrategi och tillhandahåller konkreta tips för verksamhetens utveckling. Det går också att kontakta Framfot efteråt som bollplank.

**** OH spec. kostnaden gäller bokföringsåret 2008/9, då 5 årsarbetsplatser nyttjades, projektet kommer att nyttja 1 årsarbetsplats. Lokalhyra totalt $43\ 992/5 = 8798,4$

Andra driftkostnader $168691,14/5 = 33738,228/2 = 16869,114$ (50 % nyttjande av kontor) + $8798,4$ (hyra lokal) = 25667,514

Projektets värderade resurser

Resurser	Beskrivning	Värderat belopp
Ideellt arbete	Tidigare förankringsmöte och visning av leden för 5 pers	4 375
	Enar Gustavsson redigering kompendiet 50 % á 175	14 000
	Arbetsgrupp, 3h á 175 x 4 möt hembygdsföreningen x 5 pers	10 500
	Möte med aktörer inom verksamheterna 2h á 175 x 8 pers x3 tillfällen	8 400
	Moa Larsson Sundgren 50 % á 175 konsultation, summering och redovisning = 14 000 Lars Danielsson, metoder för konstnärlig bearbetning, ideellt 175, 50 % = 14 000	28 000
Övriga ideella resurser		-
Summa ideellt arbete och resurser		65 275
Offentliga resurser		-
Summa offentliga resurser		-

12 Finansieringsplan

Projektets faktiska finansiering

Finansiering	Beskrivning	Belopp, kr
Projektstöd, via LAG		251 333
Övrig offentlig finansiering, Landstinget		150 000
Privat finansiering		199 975
Summa faktisk finansiering		601 308

Projektets övriga finansiering

Resurser	Beskrivning	Belopp, kr
Ideellt arbete		65 275
Övriga ideella resurser		-
Summa ideellt arbete och ideella resurser		65 275
Offentliga resurser		-
Summa offentliga resurser		-

Totalt av ideell **65 275** + direkta kostnader **601 308** = 666 583 (medfinansiering andel 30 % ó ideell tid) 199 974,9